

proti cti a vážnosti stavu. Avšak jest jí zároveň také úplně vyčerpán, neboť nezbyvá v něm prvků, pro které by bylo lze v něm také ještě shledati poklesek proti povinnostem povolání. Konec konců kotví souzený poklesek sice také v úředním postavení nebo povolání odvolatele jako advokáta a je proto — v jakémsi širším smyslu — sice též porušením jeho povinností, plynoucích z jeho povolání. Avšak právě proto je tento vztah kárným poklesem, neboť bez tohoto vztahu — v jiném, méně povzneseném povolání — by nebyl vůbec poklesem kárným, protože by nebylo lze o něm ani říci, že se přiči cti a vážnosti stavu. Nějaké další prohřešení proti jiným než proti těmto stavovským zájmům v něm tudíž spatřovati nelze.

### Čís. 66 dis.

**Jde jen o kárný přečin zlehčení cti a vážnosti stavu (nikoliv též o přečin porušení povinností povolání), označil-li advokát v podání pozemkovou reformu a zákonodárství o ní jako skrytou likvidaci, namířenou ve skutečnosti proti bývalým nepřátelům ententy a menšinám jazyka bývalých těchto nepřátel.**

(Rozh. ze dne 5. června 1928, Ds I 25/27.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a advokátních kandidátů vyhověl po ústním neveřejném líčení odvolání návladního advokátní komory v Praze z nálezu kárné rady advokátní komory v Praze ze dne 6. října 1927, jímž byl obviněný sprostěn z obžaloby pro kárný přečin porušení povinností povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu potud, že změnil napadený nález a uznal obviněného vinným kárným přečinem zlehčení cti a vážnosti stavu, jehož se dopustil tím, že v právní věci Alberta T-e o přejímací cenu za nemovitosti převzaté Státním pozemkovým úřadem, označil v dovolacím rekursu pozemkovou reformu a zákonodárství o ní jako skrytou likvidaci, namířenou ve skutečnosti proti bývalým nepřátelům ententy a menšinám jazyka bývalých těchto nepřátel.

### Důvody:

Proti nálezu kárné rady advokátní komory v Praze, jímž byl obviněný sprostěn z obvinění, že se projevem ve výroku tohoto nálezu blíže uvedeným dopustil kárného přečinu, podal návladní advokátní komory odvolání, v němž doličuje, že se obviněný oním vyjádřením prohřešil jak proti povinnostem povolání, tak i proti cti a vážnosti advokátního stavu, a navrhuje, by byl obviněný uznán vinným kárným přečinem v tom i onom směru. Pokud odvolání spatřuje v jednání obviněného též skutkovou podstatu přečinu porušení povinností povolání, nelze mu přisvědčiti. V právní věci, v níž byl podán dovolací rekurs se závadným

projevem, šlo o otázku, zda klientu obviněného přísluší za nemovitostí převzaté Státním pozemkovým úřadem od velkostatku Ch.-H. náhrada podle předpisů náhradového zákona, již mu přiřkl Státní pozemkový úřad, či plná náhrada (§ 365 obč. zák.), jak žádal stěžovatel, opíraje tento nárok o ustanovení mírové smlouvy Versaillské, zejména o ustanovení článku 297 a 305. Otázka ta byla ovšem již nejvyšším soudem v obdobné věci téhož stěžovatele usnesením ze dne 28. dubna 1925 R I 354/25 řešena, tím však nebylo obviněnému bráněno, by se touto otázkou v dovolacím rekursu znovu neobíral a by zejména vzhledem k tomuto usnesení neuvedl vše, co podle jeho názoru svědčilo pro jeho stanovisko a proti vyslovenému již názoru nejvyššího soudu a proti jeho důvodům. K tomu byl obviněný, pokládal-li to v zájmu svého mandanta za vhodné a úspěšné, jistě oprávněn a nelze mu proto ani vytýkati, že se na odůvodněnou svého názoru pustil do kritiky pozemkové reformy a při tom uplatnil námitku formou v nálezu vytčenou, považoval-li ji za věcně důležitou a proto za nutnou. Byl-li však obviněný v zájmu řádného zastoupení svěřené mu právní věci k řečené námitce oprávněn, nelze tvrditi, že tím porušil povinnosti svého povolání. Jinou jest však otázka, zda se obviněný neprohřešil onou námitkou, jak ji vyjádřil, proti cti a vážnosti stavu. Předdeslati dlužno, že jest nerozhodným, že snad obviněný tutéž námitku uplatňoval již v jiné věci, aniž zavedla příčinu ke kárnému řízení. Jestliť na snadě, že se čin nestane nezávadným a beztrestným tím, že byl již jednou spáchán bez trestných následků, třebaž byl již dříve trestně stíhatelným. Věcně snaží se obviněný vyložití svůj projev v ten rozum, že prý jím chtěl vyjádřiti toliko, že zákony o pozemkové reformě svými účinky de facto («ve skutečnosti») postihly jen nebo hlavně nemovitý majetek příslušníků bývalých nepřátel ententy a jazykových menšin. Než výklad ten není kryt doslovem projevem, jenž jest zcela jasný a při nenuceném, nepředpojatém zkoumání vede ke zcela jinému, obviněného ovšem zatěžujícímu výkladu. Že se v projevu o pozemkové reformě a o příslušném zákonodárství mluví jako o skryté likvidaci, nebylo by snad samo o sobě ještě nepřijatelným, zejména kdyby byl obviněný případnými poukazy (na př. pojmenováním autorů nebo vědeckých spisů) dolíčil, že jde o vžitý již odborný výraz (terminus technicus) pro zákony, jež sice ne výslovně, avšak podle svého věcného obsahu jsou likvidační majetku cizinců. Než obviněný nespokojil se tímto konstatováním, nýbrž dodal, že jde o skrytou likvidaci, »namířenou ve skutečnosti proti bývalým nepřátelům ententy a menšinám jazyka bývalých těchto nepřátel«. Z tohoto dodatku však, zejména ze slova »namířenou«, jež podle svého smyslu vyjadřuje vždy něco zamýšleného, chtěného, ve spojení se slovy »skrytá likvidace« plyne jasně, že se závadným projevem vytýká zákonodárci zálučnost při vydání zákonů o pozemkové reformě, záležející v tom, že, zahaluje-li se v roušku zákona, sledujícího spravedlivou stejnoměrnost proti všem občanům a tváře se, jako by pozemková reforma nečinila rozdílu mezi příslušníky československého státu a cizinci a mezi příslušníky jazyka státního a příslušníky jazykových menšin, ve skutečnosti zamýšlel ob-

cházením a porušením ustanovení mírové smlouvy zkrátiti pouze příslušníky bývalých nepřátelských států a menšin bývalých těchto nepřátel ententy na jejich majetku. Vytýká se tedy zákonodárným činitelem chování, přičítací se přímo nejzákladnějším zásadám obecné mravnosti, jejíž nejvyšším ochráncem musí býti právě zákonodárce, neboť bez ní by nemohl stát obstáti. Jde tu tedy o nejtěžší výtku, již vůbec lze učiniti nejvyšší instituci státu, o urážku, již si nikdo nesmí dovoliti. Použil-li však obviněný přece tak hrubě urážlivého výroku o zákonodárných činitelích, ač jako právník vysoké inteligence musel si býti vědom dosahu svého projevu, porušil tím citelně čest a vážnost advokátního stavu, jichž neochvějně dbáti mu ukládá předpis § 10 odst. druhý adv. ř. a musí nésti následky svého jednání. Bylo proto v tomto směru důvodnému odvolání návladního advokátní komory vyhověti a uznati, jak se stalo.

### Čís. 67 dis.

**Byť i bylo účelem ustanovení prvního odstavce § 10 adv. ř., by advokát nemohl při zastupování odpůrce své dřívější strany využití znalosti o poměrech dřívějšího klienta na jeho úkor, jest zásada v něm vyslovená bezpodmínečná a platí bez ohledu na to, zda v konkrétním případě nastalo takovéto využití čili nic.**

**Zastupování odpůrce bývalého klienta v souvislých záležitostech.**

(Rozh. ze dne 28. června 1928, Ds I 24/27.)

Nejvyšší soud jako odvolací soud v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie nevyhověl v neveřejném zasedání — slyšev generálního prokurátora — odvolání obviněného z nálezu kárné rady pro advokáty a kandidáty advokacie v Čechách ze dne 12. září 1927, jímž byl uznán vinným kárným přečinem porušení povinností povolání.

### Důvody:

Nejvyšší soud úplně souhlasí s názorem v napadeném nálezu kárné rady výstižně odůvodněným, že obviněný, přijav zastupování Viléma B-a ve sporu Ck VI 91/26 (plnou mocí ze dne 19. května 1926) převzal zároveň i zastupování věci, která souvisela s dřívější věcí, v níž zastupoval nynějšího odpůrce Jaroslava T-ů. Vždyť předmětem sporu Ck VI 91/26 byl závazek Jaroslava T-ů, o němž tvrdil, že byl na něm nátlakem vynucen a že narovnání o něm ze dne 14. února 1922 podepsal na radu obviněného jako svého tehdejšího právního zástupce. Pohledávka, o níž bylo narovnání učiněno, patřila podle spisů Cg XVI 536/22 původně Štěpánu B-ovi, jsouc nedoplatkem kupní ceny za velkostatek Ř. v částce 887.700 Kč a přešla později postupem na jeho synovce Viléma B-a a tímto byla dále postoupena družině čsl. legionářů v Praze, která ji